

„EDINOST“
Ishaja po trikrat na teden v šestih iz-
dajih ob **torških, četrških**
in **sobotah**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za en mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50
za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50
za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.—
za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—
Naročnina je plačevati naprej na naročno
brez priložne naročnine za upravo se
ozira.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč.
izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računa po tarifu v petitu; za
naslove s debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana, osmrtnica in javno zahvalo, do-
mači oglaš itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase spr-
jema upravništvo ulica Molino pic-
colo št. 3, II. nadst. Naročnina in oglase
je plačevati loco Trst. Odprte reklama-
cije se proste poštnine.

„V edinosti je moč“.

V obrambo resnice.

Povedali smo bili že, kako se je gnusoba
„Piccolo“ zagnal v gosp. posl. Spinčiča, ker
je le-ta na vseslovenskem shodu v Ljubljani podal
precej obširno in, tako bi menili, tudi precej —
resnično sliko o položaju, v katerem se nahajajo
Slovenci in Hrvatje v Trstu in v Istri. Izvajanja
Spinčičeva so napravila uprav senzacijo med zbo-
rovalci. Mnogi med njimi niti umeti niso mogli,
da bi bile možne take stvari v pravni državi.

To je spekle tudi v uredništvu „Piccolovem“.
Kdor je vajen loviti v kalni vodi, ta ne ljubi kri-
stalne studenčnice. Kdor najbolje vspeva v temi,
ta si ne more želeči luči. Laška gospoda pa žele,
da naše razmere ostanejo v temi za široo javnost,
ali pa vsaj v polumraku, in kar v grozo jim je
eleherni žarek, ki je posiljal na te naše razmere.
Zato črte Spinčiča bolj, nego vsacega drugega iz
vrste naših mož, ker on ne zamuja nobene prilike,
da ne bi metal žarkov svoje zgovornosti na tužne
odnošaje primorske, sosebno pa v Istri.

Stara stvar je, da kdor ne more ovreči trdi-
tev svojega nasprotnika, ta navadno — tajil!
Tako si pomaga iz zadrege na jako komoden na-
čin. Ta taktika ni nepoznana v taboru naših Ita-
lijancev; ne: prav domača je. Ako je potreba nanesti
tako, so vam v stanu, da vam utaje zvezde in
solnce doli z neba. In naj je stvar še tako jasna,
in naj jo podpirajo na stotine dokazov, naj imamo
pred seboj vsem znano notorično istino: drzno
čelo „Piccola“ in družbe jej gotovo postavi na-
sproti svoj: ni res! Od tega „ni res“, pa jim je
le en sam korak do trditve: nasprotno je
res! Tako smo morali čuti ravno te dni, da Ita-
lijani ne le da niso nasprotniki Slovanov, ampak
še dobrotniki so jim!

Tudi „Naša Sloga“ se je v svoji številki od
23. t. m. spominjala onega članka v „Piccolu“, v
katerem je drzno čelo hotelo utajiti vse, kar je
navedel Spinčič o postopanju primorskih Italijanov
proti Slovanom.

„Kjer je narod prisiljen vsled žalostnih okol-
nosti, da mora biti borbo za pridobitev svojih na-
rodnih pravic, tam je naravno, da se razvname
strast in da se boj včasih bije ljuteje, nego bi
svetovala razsodnost. Pravo svoje narodnosti
je naravno pravo in noben državljani, ako
se zaveda svoje naravi, ne more dopuščati
— ne da bi se mu pri tem razgrelo vse bit-
stvo —, da bi mu kdo drugi hotel uničiti
narodnost.“

Čujte! To je napisal „Piccolo“, ko je tajil
in dolžil Spinčiča laži in obrekovanja.

„Naša Sloga“ je v daljšem članku, temeljito in
z dejstvi, ožigosala drzno in hinavsko čelo laškega
glasila.

Ozirom na gori navedeni izrek „Piccola“
pravi: Zlata resnica to, ali Italijani bi hoteli, da
ta resnica, to načelo velja le za njih, nikakor pa
ne za Slovane.

Na zatrdilo „Piccola“, da se Italijani bore
le šolskim poukom, propagando besede, in zakoni-
tim delom svojih zastopov, Slovani pa le surovo
silo, s kamenjem v roki, da je torej velika razlika
med borbo Slovanov in Italijanov, navela je naša
tovarišica lepo vrsto dejstev proti trditvi falzifika-
torjev in v obrambo resnice.

Koliko banditske brezobraznosti! tako kliče
„Piccolo“ in nadaljuje potem: „Tako zasukanje
dejstev se mora studiti vsakemu poštemu člo-
veku, kakor se tujcem studije vsi lazaroni v
Neapelju, prežeči na človeški smrad. Mi da se bo-
rimo se silo, mi da smo si izbrali kamen za
orožje? Ali ste pozabili na dogodke leta 1890.
in 1891. povodom izvolitve dra. Laginje? Kako
ste postopali v Poreču in kako v Vodnjanu? Kdo
je s kamenjem spremljal naše poslance iz
Pirana? Kdo je začel v Istri sekati vinograde,
kdo zažigati seno ubogim kmetom? Kukavice,
odgovarjajte! Ali niso Italijani ravno tega leta
povodom volitev došli na vrhunec strahovanja?
Kaj se je godilo v Labinju? Oj vi — harlekini!

Ne moremo reči, kaj ga je vleklo na Vrh:
ali pogovori — govoril je vedno in navdušeno o
gospodarstvu, o olajšalnih pripomočkih na obdelo-
vanju polja, posebne pa o čebelarstvu in svilopreji,
s katero je bil pričel pred jednim letom — ali pa
Micika: vsako nedeljo jo je spremljal o mraku do
Hrastnikovih; tudi s Hrastnikovo materjo se je
rad pogovarjal, in ona mu ni bila neprijazna.

Le kadar je omenil Ivana — občeval je z
njim, ko je zadnje leto bival v Klosterneburgu
— in njeno postopanje žujim, odgovorila mu je ne-
jevoljno: „Babe so ga zmešale... gospodičina z
Vrha... iztrgali so mi otroka. Kako je bil priden,
sedaj pa mu ni mar matere!“ in žena je zahtela,
ihtela nepotolažljivo. „Oj, da bi še jedenkrat pri-
šel domov, da bi mi rekel, moja mati“ — jaz sem
kmetica in on, moj sin, se me sramuje; to me
boli!“ In zopet je ihtela.

Prepričeval jo je Dobdoj, češ, da ni res, kar
si domišlja ona: da bi bila ona tega kriva, a ni je
mogel prepričati in ni mogel priti do pomenka o
Miciki.

„Micika, pojdi z menoj“, je rekla Hrastnikova
mati neke sobote po večerji, prišla jo za roko in
jo odvela v spalno sobo...

Dolgo sti se pomenkovali; Micika si je otr-
nila marsikatero solzo iz očesa, naposled pa rekla:
„Teta, veliko sem vam dolžna, hvaležnost zahteva,

Kar delate sami, to očitajte drugim. Le tako dalje,
resnica mora na dan!

Mi se ne borimo, da bi komu vzeli kaj, am-
pak borimo se za svoja prava, za svoj obstanek.
A vi? Vi pa tajite, kar je trdil Spinčič. Vi lažete,
da je Istra italijanska pokrajina, ko vendar veste
iz statistike, da je v tej deželi 185.000 Hrvatov
in Slovencev! Vi lažete, da se v tržaškem kon-
viku vzgajajo izključivo slovanski duhovniki. Od
kje pa so prišli vaši: Jurizza, Janosse-
vich, Valencich, Frausin in vsi oni drugi,
katere imenujete vi „quelle perle di sacerdoti“.

Vi ne veste, da so se v Benetkah na troške
beneške republike tiskali glagoljski misali, ki so
se rabili po vsej Istri, sosebno na otokih, in celo
v Kopru samem. Prav po lopovski ste izmislili, da
so se ti misali tiskali le zato, ker naši duhovniki
niso znali čitati latinski. Res pa je, da so bili ti
naši duhovniki že takrat bolj izobraženi, nego je
danes marsikateri vaših „kuratov“.

Vrhunec brezobraznosti pa je dosegel židov-
ski pisar s tem, da trdi, da tržaška občina vzdr-
žuje 10 slovenskih šol v Trstu. O figura
Ne le, da ni nobene slovenske šole v Trstu, am-
pak magistrat je še zabranil slov. starišem, da ne
morejo pošiljati svojih otrok v okolico.

Kdo laže: mi ali oni? Dokazano je, da le
oni širijo neresnico. Oni so sankcionirali načelo
„Osar tutto“. Po tem se ravna povsodi. A
da slepe niže in — više nevedneže, očitajo nam
Slovencem, da se ravnamo po reku: cilj posvečuje
sredstva.

Mi pa idimo skrajnim preziranjem mimo
brezobraznih laži takih protivnikov, zastavimo vse
svoje sile, zložimo se in stisnimo jeden k drugemu
v trdno verigo, da tako ohranimo ognjišče svoje
in narod svoj, ki nam je drag nad vse. Protivniki
nam potem ne bodo mogli škoditi in njih peklen-
ski zobje se skrhajo ob naši stanovitnosti in
vztrajnosti.

da storim, kakor vi želite; vendar prosim, poča-
kajte do jutri, da se odločim.“

Na to pa je pripravila pisalo in pisala Ivanu,
mati pa je narekovala...

„Oh, da bi zaspala!... Da bi vzela Dobdoja?
Ivan, Ivan, njegova sestričina sem in tega nisem
pomislila prej!“ in pričela je moliti očenaš za duše
v vicah, pokrila si obraz z odejo...

Ni mogla zaspati Micika tisti večer: Ivan in
kraj njega je stal Dobdoj... oba vedno pred njenimi
očmi... „In, ali ne morem biti srečna z Dobdojem?“

Ni si znala odgovoriti, neki notranji glas pa
se je porodil zdajci v njeni duši: oj, da, da... in
ni vedela kedaj, mislila je nanj in sanjala, sanjala,
da se imata rada, ona in Dobdoj.

Mlađike divje trte vile so se okoli in okoli
ute gospoda z Vrha, tu pa tam je katera pustila
šumni svet in se stegala v uto, vsaki dan večja
ter božala Hermino, sedečo v senci, ako se je pri-
kradel v to uto poslednji vetrič...

Danes sta letos prvokrat zavžila tukaj kosilo,
gospod z Vrha in zala mu hčerka Hermina.

„Čitaj mi kaj“, je rekel papa in položil svoje
ude po klopi.

„Jurčiča?“

„Le, zlata moja! Dva prijatelja čitaj!“

(Pride še.)

PODLISTEK

Lari-Fari.

Spisal: S r a k o p e r.

VII.

... žal je nogam djanja,
Žal jeziku besedij.
S. Jenko.

Radi sti se imeli Hermina in Micika.

Odkar se je nastanil pri postaji gospod z
Vrha, se je začelo v X novo življenje: ustanovila
se je čitalnica, po vaseh pa bralna društva; veliko
dobroto je napravil gospod z Vrha s tem, da je
pripomogel do posojilnice po Raiffeisenovem zi-
stemu za Xiško okolico.

Kmetje iz vse doline so prihajali posebno o
nedeljskih popoldnevih na Vrh na posvetovanje:
gospod jih je vsprejemal s odprtimi rokami, pou-
čeval jih je v tem in onem, Hermina in Micika pa
sti se sukali okoli družbe, prva kakor da ni nik-
dar videla mesta, ta pa je bila itak vzgojena na
kmetih: obe priljudno.

Z drugimi prihajal je na Vrh tudi mlad tr-
govec Dobdoj. Pred kratkim mu je umrl oče, za
katerim je prevzel gospodarstvo. Dovršil je bil ne-
kaj razredov na realki in kmetijsko šolo v Kle-
sterneburgu, vojaščino je imel že za seboj; mati
njegova je bila bolehná: trebalo mu je družice,
soproge.

Glavni občni zbor

kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolice
dne 12. septembra 1897.

Predlanskem je družba kupila 4 škropilnice ter jih razdelila po okolici; a ker se je videlo, da štiri ne zadoščajo, ngibal je odbor, kako bi si preskrbel še več tega potrebnega orodja. Ker gmotno stanje družbe ni bilo baš cvetoče, je bila pravcata sreča, ko so nam člani ravnateljstva hranilnice in posojilnice velikodušno odstopili in darovali od svoje nagrade svoto 107 gld. Odbor ni vedel bolje obrniti tega lepega darila, negoda je kupil škropilnic ter jih razposlal po okolici; s tem je nemalo koristil kmetu-okoličanu, kakor tudi postavil hranilnici viden spomin na njeni velikodušnosti.

No, škropilnic imamo sedaj po okolici 15 in sicer:

Podružnica Križka ima	2
na Opčinah	1
Prosek-Kontovelj	2
Lonjer	1
Trtnica v Lonjerju	2
pri sv. Ivanu	1
v Škednju	1
Pri sv. Mariji Magdaleni	1
v Rojanu	1
Barkovlje-Greta	1
Rocol	1
Padriče	1

Spomenica, ki jo je sestavil g. dr. Pretner, in katero je nesel gospod predsednik osebno na Dunaj; — dalje resolucija na občnem zboru ter prošnja, končno še osebna prošnja na Nj. Prezv. zvišenost ministerskega predsednika grofa Badenija, ko se mu je poklonila deputacija o priliki njegovega obiska v Trstu dne 11. septembra 1896, obrodile so sad, da je vlada pripoznala naš resni namen ter nam poklonila 1800 gld. podpore.

Trtnice dobili smo letos tri.

Pri sv. Ivanu-Lonjerju, kjer je matičnjak, uzoren vinograd in bilnjak. Istotako sti trtnice v sv. Križu in pa na Opčinah.

Pri sv. Ivanu je družba najela od gospodov I. M. Vatočca in I. Zupančiča zemljišče in hišo; v sv. Križu posestvo iz St. Polaja, a na Opčinah je naš vrli predsednik gosp. Goriup prepustil brezplačno jako primeren prostor za dobo 11 let, za kar mu bodi izrečena iskrena zahvala.

Treba je opomniti, da so se posebno trudili o nasajanju trt in sicer: pri sv. Ivanu gospod Jožef Vatočca in gosp. Grmek, v sv. Križu predsednik podružnice gosp. Martin Košuta, in na Opčinah naš predsednik. Da so bili ti nasadi isborni, je dokaz, da sta se pohvalno izrekla o njih gospoda potovalna učitelja Uršič in Cotič. Par let še ne bode materialne koristi od teh trtnic, a za v prvo zadostuje že to, ker imajo v istih naši kmetovalci lep vzgled pred očmi ter se bodo s tem navduševali in tudi sami tako delali; z leti pa bodo trtnice vir večjemu razvitku vinarstva v okolici.

V bodočem letu, tako se nadajamo, napravijo se trtnice tudi v Rojanu in se dovrši ona na Opčinah. Ker se je vlada prepričala, da smo dobro porabili podporo, smemo biti uverjeni, da nam i za nadalje ostane naklonjena in nam podeli podporo ne le za vzdrževanje tega, kar smo napravili letos, ampak tudi za omenjeno novo delovanje. Poleg podpore 1800 gld., dala nam je vlada vse potrebne trte, kolci, bilfe, in cepljenje, čez 15.700 kosov.

Družba je tudi letos naročila časopis „Kmetovalca“ in sicer za podružnice po skupinah, tako da dobivajo ta list po več skupaj podružnice, oziroma njih poverjeniki, ki jih razdele potem med člene. Oni gledajo na to, da se listi ohranijo in mogoče dajo vezati, da se tako obdrži v vsaki vasi po par iztisov. Lansko leto, kakor tudi letos ko se je imel pretresovati na Dunaju zakon o kmetijskih zadrugah, obrnil se je odbor do naših državnih poslancev, da bi oni skrbeli za to, da bi se manjšine ne prezirale v naši deželi. Da pride stvar čim prej na dnevni red, za to bode skrb bodočega odbora.

Jako važen korak se je storil tudi glede mlekarstva. Odbornik gosp. dr. Pertot je sprožil to idejo že na shodu na Proseku, a pozneje je stopil v zvezo celo z dunajsko mlekarsko zadrugo, katero zvezo bode tudi v bodoče nadaljevali.

(Zvršetek pride.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 1. oktobra 1897.

Državni zbor. Včeraj je vihrala bela zastava nad zbornico poslancev. Po dolgem času zopet jedna seja brez škandalov in izgredov.

Zbornica je naložila predsedniku Kathreinu, naj izreče v imenu zbornice čestitke povodom goda Njeg. Velikanstva. Potem so razpravljali o zakonskem načrtu za podeljevanje podpor onim krajem, ki trpe bedo vsled letošnjih elementarnih nezdod. Čitalo se je več predlogov in interpelacij. Med istimi tudi predlog Malorusa Tonačkieviča, naj se predloži narodnostni zakon v dosego pomirjenja med narodi. Krščanski socialisti pa so predlagali, naj se izda zakon proti pijančevanju za snovanje zavetišč za pijance.

Kakor rečeno: vsa seja se je vršila mirno. nekoliko polemike je nastalo le vsled opazke antisemitskega poslanca Steinerja, da Poljaki se vsikdar vračajo domov s polnimi rokami. Odgovarjal mu je posl. Gniwos, da Galicija je istotako siromašna, kakor je bila pred 40 leti. Ako bi hoteli delati račun, tako je vskliknil govornik, koliko je trpela Galicija v 100 letih in koliko je žrtvovala na blaginji in krvi, bi pač radi plačali difference. Tako pa naj dajo Poljakom, česar jim manjka.

Posl. Heeger je predlagal, naj bi se vsako leto, v poletnih mesecih, dajali oddelki vojakov občinam na razpolaganje za uravnavo rek.

Posl. Schönerer, Wolf in lepa družba so stavili ostro interpelacijo radi aretovanja novinarja Hoferja. Kakor znano je isti obdolžen veleizdaje.

V današnji seji je finančni minister predložil le parcijalni proračun za leto 1898, in se bode nadaljevala razprava o nujnih predlogih radi podeljevanja pomoči onim, ki trpe bedo.

Trozveza — ali je ali je ni? Včeraj smo bili priobčeni po „Mattinu“ senzačno vest, da Italija je izstopila ali hoče izstopiti iz trozveze. Sinočno večerino izdanje istega lista — „La Sera“ — se povrača k temu predmetu. Pripoveduje namreč o nekem pogovoru sotrudnika jednega madjarskih listov z nekim diplomatom avstro-ogerskim.

Diplomat je hvalil najprej ogersko novinstvo, ki je toli lepo vsprejelo kralja rumunskega. O poslednjem je rekel, da je širokega političnega obzorja kakor vsi Hohenzollernci. Politika kralja rumunskega da vedno stremi po prijateljstvu z Avstrijo, čemur je posledica ta, da se boljšeja odnosi med Rumuni in Madjari.

Ko je časnika omenil vesti, da se Rumunija pridruži trozvezi, je pripomnil diplomat: Pozitivnega vam ne vem reči. To pa je gotovo, da je nemški cesar v Homburgu še omenjal trozvezo, v Budimpešti pa je nista omenjala ni cesar Fran Josip ni cesar Viljem. Trozveza v resnici niti ne obstoji, ampak le dvozveza z dotično pogodbo med Avstro-Ogersko in Nemčijo. Obstoji pa pogodba med Avstro-Ogersko in Italijo in slična med Nemčijo in Italijo. Italija ima druge koristi, ona se mora ozirati na Francijo, katera poslednja jej lahko veliko škoduje na gospodarskem polju.

Ta diplomat pravi torej naravnost, da trozveze niti bilo ni nikdar, ampak le zveza med Avstro-Ogersko in Italijo, in Nemčijo in Italijo, in ti dve zvezi sti bili zopet v zvezi med seboj. To bi bilo povsem novo označenje dosedanjega razmerja med Avstro-Ogersko, Nemčijo in Italijo! Mi pa vemo sedaj le toliko, da nič ne vemo, da-li še obstoji in da-li je sploh kedaj obstala tista sfiga, kateri pravimo trozveza.

Različne vesti.

Odbor pol. društva „Edinost“ bode imel svojo sejo nocoj ob 7. uri zvečer.

Zmaga pravične stvari. Iz Šajinov, občine barbarske, kjer je pasti oval po škofu Flappu radi slovenskega bogoslužjenja suspendovani kapelan Vrbka, javljajo „Naši Slogi“: Javljamo Vam radostno vest, da je sijajno zmagala volja naroda in sveta naša stvar. Minolo nedeljo je izpred oltarja naznanil ljudstvu naš novi kapelan, „da mu je zopet dovoljeno pevati po slovenski. Veselje v narodu je neopisno. Naš ljubljani in nepozabni kapelan Vrbka je dobil najlepše zadoščanje za vse, kar je trpel po nedolžnem, a sramota je padla na njegove in naroda neprijatelje ter protivnike našega pevanja v cerkvi.

Koroško Slovence je zabil zopet hud udarec. Umrl je namreč prst, Ivan Er. Marinič v Dobrlivasi. Pokojnik je bil star izkušni boj-vnik za našo narodno stvar. I mi kličemo z „Mirna“: Svetila mu bošča svet!

Umrl je dne 29. sept. popoldne v Gorici deželnega sodišča svetnik na tamšnjem okrož. sodišču, gosp. Amos Flegger.

C. kr. višje državno pravdnštvo v Trstu. Za vodstvo c. k. višjega državnega pravdnštva v Trstu je določen državni pravdnik Nigega d-ž luga sodišča svetnik Eugen Taddai. Viši državni pravdnik Defacis je imenovan predsednikom okrožnega sodišča v Gorici.

Imenovanja v pravesodju. Solinski adjunkti so imenovani avskultanti: Rudolf Baron Farfoglia za Buje, dr. Emil Spira za Gradiško, dr. Dante Polonio za Pulj, dr. Nikolaj na pomorsko in trgovinsko sodišče v Trstu, Emil Renzel za Poreč, dr. Leopold Coduri za Vodnjan, Ivan Dougan za Volosko, Otelo Brelich za Koper, dr. Silej pl. Milost za Motovun, Ivan Cegnar za Lubinj, Maks Črna za Volosko, Anton Columbus za Vedejan, dr. Ivan Dalla Zonca za Pazin, dr. Amadej Mattioni za Koper, Emil Czastka za Motovun, Karol pl. Grešič za Piran, Cosmus Albanese za Krk in dr. Jakob Frangipani.

Med temi 18 adjunkti sta dva Slovence in menda dva druga, ki sta večša deželnim jezikom. Mi konstatujemo le, nadalje naj mislijo čestiti čitatelji.

Grof Badeni. Rana se zdravi jako hitro. Še sedaj prihajajo grofu izrazi sočutja od vseh strani.

O važni razsodbi upravnega sodišča, katere smo omenjali v zadnjem izdanju, bilo bi še pridodati da se dotični dijak ne zove Karvar, ampak Cervar. Povedali smo, da je namestništvo tržaško odtegnilo temu dijaku stipendij, ker je bil obsojen radi sežiganja zastave v Zagrebu. Upravno sodišče je razveljavilo to odredbo tržaškega namestništva. Pritožbo dijaka je zastopal dr. pl. Kozič. Isti je izvajal, da je pok. škof Dobrila ustanovil legat za svojega praunuka, pravica do tega legata izvira toraj iz civilnopravnega naslova, zato odtegnjenje stipendija od strani namestništva znači posezanje v pravosodstvo. Tudi sicer ne velja vzrok, ki ga navaja namestništvo. Po ogersko-hrvatski pogodbi je modro-belo rudeča zastava simbol državnštva Hrvatske in je madjarska zastava v Hrvatski le nar. zastava ptujega naroda. Ako bi bila ta zastava zahtevala v Zagrebu le gostoljubnost, ne bi se bilo zgodilo ničesar, tako pa je razobešenje zastave razburilo mlade ljudi. Takrat niso demonstrovali v Zagrebu proti avstrijskim interesu, a tržaško namestništvo ni nikaka podružnica hrvatske vlade.

Upravno sodišče je ugodilo pritožbi, češ, da je škof Dobrila določil svojima praunukoma izključno pravico do tega legata — torej po kakoršnimi-koli okolnostmi —, gre torej tu za pravico, katere ni smeti odtegniti.

Za bazar ženske podružnice sv. Cirila in Metoda, ki bode v nedeljo 3. oktobra pri Sv. Ivanu, so podarili: Anka Bogdanović 3 krasne vaze. Ga. Marica Debelak vazo in pahlačo. Ga. Metlikovic zaklopnico bonbonov (še tretjič). Ga. Ipavic pripravo za šivanje (mali šatul). Ga. Vek. Valenčič zaklopnico žepnih rutic. Ga. M. Vinšek in Margareta Majcen krasno podobico (gips) in krasen svečnik.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Zlatomašnik veleč. g. J. V. je daroval izdatno svoto 100 kron. Lonjerski narodnjaki so nabrali 2 kroni. Na veselici sl. „Del. podp. društva“ pri Sv. Jakobu se je nabralo 6 kron 70 stot. Prisrčna hvala darovateljem in nabirateljem, osobito pa velečastitemu vzornemu rodoljubu zlatomašniku. Bog plati stotero!

Vprašanje o glagolici. Zadnji „Naši Slogi“ je pridodana dolga priloga, na kateri je tiskan korenit in temeljit odgovor onemu slavnemu „učenjaku“ Talata, o katerem so trdili v divnem soglasju katoliški „Eco del Litorale“ in vsi židovsko-liberalni listi, da je dokazal „luminosamente“, da je neresnična in le podtaknjena ona odloka papeža Ivana VIII., na kateri temelji raba staro slovenskega jezika in da po takem je padla tudi veljavnost vseh papeških dovoljenj, katerim so papeži potrdili ta privilegij naš, ki je res vreden zavidanja. Gosp. spisatelj je poslal tu v boj cel arsenal samih zgodovinskih dejstev in nepobitnih

dokumentov. Ta spis priporočamo v pazno čitanje katolikom okolo „Amica“ in „Eco“, dunajskemu „Vaterland“ in pa tudi naši „Triester Zeitung“ ki je kar skokoma dvigala svoje stare kosti, ko je pripovedovala o slavnem spisu slavnega a sedaj do tal pogorelega „učenjaka“ Talata. Židovskim listom italjanskim ne priporočamo tega, ker za ljudi katerim je jedini element v katerem morejo živeti le borba za resnico in dejstvo — se ne pišejo argumenti in dokazi. Tudi mi se hočemo povrniti k temu spisu, a za danes navajamo tu nastopne zaključne besede istega:

„Morda niso vsi zagovorniki glagolice vdani sinovi sv. rimsko-katoliške cerkve, ali niso niti od daleč pravi katoliki oni, ki v svoje italijansko-seperatistiške svrhe mrže in proganjajo po cerki dopuščeni slovanski jezik v liturgiji. Malo je povspeševateljev glagolice, ki bi bili opojeni šizmatičskimi nazori ali po vsem malo more biti sinov rimo-katoliške cerkve, ki bi bili res nadahnjeni krščansko-katoliškim čutstvom, a bi zajedno mrzili slovansko bogoslužje; svobodno je vsakomur, da je bolj oduševljen za latinico, kakor glavni liturgijski jezik zapadne cerkve, ali nobenemu ni dopuščeno zaganjati se v tuje pravice in gaziti drugi jezik, dopuščen po cerkvi. Nikdo ne more biti pametnejši od cerkve, katera vzdržuje in brani glagolico. Zaupanjem pričakujemo od Boga, da nam vkljub vsem nasprotstvom in v slavo rimsko-katoliške cerkve, na zjedinenje cerkva in na gotoveje rešenje duš našega ljudstva: ohrani sosebno v današnjih prilikah potrebni privilegij!“

Pevsko društvo „Zarja“ napravi danes „zabavni večer“ v gostini g. Josipa Katalana, in sicer v slovo nekaterim pevcem, katerim je oditi v vojake. Prijatelji petja dobro došli!

Odbor kolesarskega kluba „Sokol“ v Trstu naznanja svojim členom, da je vis. c. kr. namestništvo z odločbo od dne 16. septembra t. l. št. 18666 odobrilo društveno znamenje in obleko. Oni gg. člani, ki želijo dobiti znamenje, naj blagovolijo naznaniti društvu predsedniku. Klubovi lokal se nahaja v ulici Caserma št. 14 (uhod na dvorišču) tik kavarne Commercio.

Razglas. V smislu §. 200 od dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 so posestniki hiš, v katerih se stanuje, ali njih namestniki dolžni predložiti davčni oblisti v času, ki ga določi finančno oblastvo, izkaz vseh v hiši stanujočih oseb; izkaz mora biti urejen po stanovanjih, odnosno prostorih za kupčije; pri poslopih, ki so dana v najem, treba je navesti tudi najemnino in morebitne podnajemalce ter označiti ime, vrsto poklica ali pridobitka stanovnikov.

Podnajemalci morajo naznaniti svoje podnajemnike in najemnino, ki jo plačujejo ti poslednji, gospodarski glavarji (družinski glavarji) pa vse k njih gospodarstvu spadajoče osebe, katere imajo svoje dohodeke.

V smislu omenjene zakonske določbe in člena 39 izvršitvenega predpisa k drugemu poglavju označenega zakona, razglašena v državnem zakoniku št. 108 od leta 1897, se s tem — radi pripravljanja priredbe osebnega dohodnega davka za leto 1898 — pozivajo posestniki hiš ali njih namestniki, da oddajo omenjene izkaze in sicer v neposrednjedravnem mestu Trstu in v okoličanskih občinah na c. kr. davčni administraciji v Trstu, v poknežini grofiji Goriško-Gradiščanski in pa v mejni grofiji Istrski na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih, najzadnje do 20. oktobra 1897. Do ravno istega roka morajo podnajemodajalci, odnosno gospodarski glavarji izgotoviti gori imenovane podatke. Stanovnike je izkazati po stanju, kakor je bilo dne 1. oktobra 1897.

Uzorci za izkaze lastnikov hiš, ki so dane v najem in takih, katere lastnik rabi sam, kakor tudi oni za izkaze podnajemodajalcev in gospodarskih glavarjev se dobivajo brezplačno na pristojnih davčnih oblastih I stopinje (torej v Trstu z okoličanskimi občinami na c. kr. davčni administraciji, na Goriškem, Gradiščanskem in v Istri pa na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih).

V smislu člena 39 omenjenega izvršitvenega predpisa morajo vsi najemniki, odnosno gospodarski glavarji, v najem danih hišah izkaze, ki jas je napraviti (stanovalske izkaze) oddati hišnim posestnikom, kateri potem sestavijo na njih podlagi svoje

izkaze (hišne zapiske) ter jih potem oddajo pristojni davčni oblasti.

Ako so uzorci, ki jih sestavijo stranke, odnosno gospodarski glavarji (stanovalski izkazi) in katere je priložiti uzorcem hišnega posestnika (hišni zapisek) primerno izpolnjeni, ni treba njih vsebine prepisovati še posebej na hišne zapiske.

Teh obveznosti najemodajalcev so pa oproščeni posestniki hotelov in gostilnic glede potnikov, ki se pri njih ustavljajo, ako isti pri njih ne bivajo dalje, nego tri mesece neprestano.

Določbo kazni zaradi odrečenih ali vedoma napako danih podatkov glede hišnih stanovnikov obsega §. 247 zakona od dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220.

Isti se glasi:

Kdor odreče po smislu §. 200 tega zakona od njega zahtevano pojasnilo o prebivalcih kake hiše, ali je da vedoma napak, se kaznuje z globo do 200 gld.

Naše železnice. Vlada ima že pripravljen načrt zakona o železnici čez Ture in skozi Bohinj v Gorico, toda ni se še odločila, ali ga predloži že to jesen državnemu zboru, ali počaka mirnejših časov. — Vprašanje je tudi, ali naj se zidate obe progi h kratu. Vsekakor se bližamo rešitvi tega važnega vprašanja, vsled katerega se prične ob tej črti povse novo življenje.

Nadalje je glede vipavske železnice železniško ministerstvo stavilo pogoj, da podeli koncesijo le tedaj, ako prispejo za nje zasebni interesi znesek 50.000 gld. — Ta svota je uplačana, oziroma zagotovljena, — zagotovljena torej prva železnica v slovenskih rokah.

Slovenci, leta 1900 v Pariz! Iz Trsta nam piše prijatelj: Radovednost me je gnala, da sem se udeležil tudi jaz predavanja o svetovni pariški razstavi leta 1900, to je ob zvršetku 19. stoletja. Predaval je generalni komisar za avstrijsko udeležbo razstave, dvorni svetnik Exner, ki je prišel v ta namen z Dunaja, in ki je prejvečer predaval o tem predmetu že v naši stolici, v Ljubljani.

Ustov v veliko dvorano borznega posloppja, kjer se je vršilo to predavanje, osupnil me je na prvi hip nekoliko, saj je to prostor Slovincem skoro čisto tuj in tuje je bilo tudi občinstvo. Sami Nemci in velikaši finance, le malo Italijanov! Seveda je bil navzoč tudi ekselencia Rinaldini. No, ko pa se je pričelo predavanje, ko je generalni komisar jel razlagati v jako poljudni besedi, dasi strokovnjaški dovršenim tekstom, minilo me je osupnenje in čutil sem se naravnost prestavljenega v Pariz, k čemur je pripomogel obris razstave razpeti poleg predavajočega. Stvar je postajala čimdalje zanimiveja. Po kratkem opisanju zgodovine svetovnih razstav in njih pomenu za svetovni napredek in ob enem njih specijelni uspeh, prešel je govornik na Pariško razstavo leta 1900. Ker bi vzelo listu preveč prostora, ako bi hotel popisavati podrobnosti iz govora, hočem kar naravnost omeniti, kaj pomeni v glavnem ta razstava.

Značilno za to razstavo je že to, da je ona prva, katere se udeleži vseh 54 držav te zemlje, da je ona prva, kateri so udeležbo obljubile vse države brez vsacega prigovora. To pomeni nekaj, saj, ako bi bilo smatrati stvar le količikaj s političnega stališča, morali bi pričakovati, da se v prvi vrsti ne udeleži Nemčija in morda tudi ne Italija. Nekateri so označali to razstavo za nekakovo svečanost evropskega miru, a ti niso zadeli pravega, da si se niso zmotili prevč. Zares, svetovna razstava bude slavnost vsega človeštva ob zaključku 19. stoletja. Z drugimi besedami: na svetovni razstavi v Parizu leta 1900 bude razpostavljeno vse 19. stoletje z vsemi svojimi silovitimi premembami, z vsem svojim velikanskim napredkom na vsespupnem obzorju človeškega duha.

Ta razstava je nekaj samo ob sebi umljivega in človeštvo bi moralo pogrešati nekaj takega, ako bi se ne zgodilo to. Saj vsak zavečen človek ve in čuti, da je to sloveče devetnajsto stoletje za beleženo kakor jedino svoje vrste v vrsti vseh stoletij, kar jih šteje človeški rod, kajti to stoletje je doba pravcatega človeškega napredka, človeškega duha. In naravna stvar vsega napredka je, da primerno zaključí to dobo.

Da pa se bude ta zaključek vršil baš v Parizu, je zopet samo ob sebi umevno, ako pomislimo, da sta baš Francoska in nje stolica Pariz središče, naročje vsemu napredku.

Francozi pa so že tudi rojeni uprizoritelji svetovnih razstav in svetovna razstava 1900. leta bude najslajajni dokaz o tej velikanski praksi Francozov. Omenilo se je že v „Elinosti“, da bude ta razstava razvrščena po skupinah ali grupah za posamezne stroke človeškega napredka, kakor se je porajal in razvijal v dobi 19. stoletja. O teh grupah se bomo še pečali podrobno. Za danes smatram le za nekako dolžnost, da opozorim svoje rojake na udeležbo svetovne razstave, ker kaj takega ne doživi nikdo več med nami. Škoda bi torej bilo in jeden velikanski dokaz več o naši nezrelosti in mrtvosti za svetovne pojave, ako bi mi ignorovali to razstavo. Ne rečem, da bi se posamičniki mej Slovenci ne udeležili razstave tako ali tako, saj je možno, da kdo tudi kaj svojega razstavi; toda tu se ne gre za udeležbo z izdelki, tu se gre za udeležitev tega velikanskega svetovnega slavlja samo ob sebi kakor praznika vsega človeštva. Zato predlagam nekaj prav jednostavnega, kar bi omogočilo udeležbo tudi manj imovitim krogom slovenskim. Moj predlog se glasi: naj bi jeli oni, kateri zamorejo utrpeti vsaj 5 gl. na mesec, pokladati na stran to malo svotico v svrhu potovanja v Pariz in bivanja ondi za dni obiskovanja razstave. To svotico naj pošilja v kak denarni zavod, kjer se mu zajedno obrestuje. Tako bi te svotice narastle do zvršetka leta 1899 ali do početkom leta 1900 na večo svoto. Morda bi bilo dobro, ako bi se osnovali odbori po občinah, ki bi organizovali pobiranje takih branilnih ulog. Leta 1900 dvignejo vsi svoje zneske, večje ali manjše in se napravijo na krasno interesantno potovanje, če možno in corpore.

V to postavljeni odbor bi imel skrbeti za vse drugo, kar treba za to priliko. Kdor bi pa naposled ne hotel iti, pa tudi lahko dvigne lepo prihranjeno svoto, ki mu prav pride za druge svrhe. Vendar se je nadejati, da se odzovejo dotičniki vsi za potovanje in to bo slovesen dan v zgodovini slovenskega naroda. Odbor razstave v Parizu je zračunil povprečno, da se utegne udeležiti razstave 50.000.000 — reci petdeset milijonov obiskovalcev z vsega sveta in med temi 50 milj. naj bi ne bilo vsaj par sto Slovincov? Saj smo že tako povsod zadnji, ves svet ne ve za nas, ker se trmast odtugujemo vsem velikim svetovnim pojavom, bodisi iz nevednosti ali iz nekega nedopustljivega konservatizma; ako pa bi zanemarili tako priliko, potem bi se nam smelo reči, da ni vredno, da se nas upošteva v veliki človeški družbi.

Upam, da moj poziv ne ostane brez odmeva. Toda čas je skrajni, ako hočemo doseči zaželeni uspeh.

Tombola v Št. Petru. Veličasten dan je bila pretekla nedelja v Št. Petru pri Gorici. Do 10.000 ljudi je privrelo od vseh strani na tombolo v korist slovenskim vzgojevalnim zavodom v Gorici. Iz Gorice same je šel voz za vozom, kočija za kočijo, tramvaj za tramvajem, poleg tega je bila cesta nepretržno polna pešcev. Krasno vreme je zvalilo v Št. Peter vsakogar, ki je le mogel od doma. Obširna trata za cerkvijo se je napolnila kmalu. Srečke so pridno razprodajali do zadnjega trenutka, in še marsikdo je ostal brez nje; ako bi bilo časa še eno uro, bi jih razprodali najbrže vsaj še 1000. — Koliko srečk se je razprodalo, danes še ne vemo; sodi se, da okoli 8000. — Pred tombolo je svirala na trati vojaška godba. Ob 5. uri je naznanila trobenta pričetek tombole. Po izžrebanih 14 številkah se je oglasil za cinkvino g. Anton Fon, sin trgovca iz Gorice. Tombola pa je dobila mladenka Černe Angela iz Vrtojbe. — Po tomboli je svirala godba na dvorišču Merviceve gostilne, kjer pa je dobila prostora komaj dvajsetina ljudstva. Ali vendar ga je bilo toliko, da so nosili vino tudi v loncih in škafih a pili so s porcelanastimi čašami. Godba je svirala tudi slovanske komade, katere je ljudstvo viharo pozdravljalo. — Na tombolo je došel tudi dvorni svetnik gosp. vitez Bosizio z rodbino. Čast rodoljubom v Št. Petru, ki so priredili to tombolo! Vsako leto kaj podobnega v goriški okolici!

„Slovenec“.

Dunajska opera — slovanska. Je že križ to! Ko je potekel jeden vir in se posušil, treba zajeti iz drugega, ako se hoče — živeti. Dolgo časa so se patentirani Germani upirali na glasbenem polju z vsemi štirimi proti vsemu, kar je slovanskega, in to iz same otročje mržnje do Slovanov. Ako je

Slovani komponovali še kaj tako divnega, nanj se ni smelo ozirati, ker je bil Slovan. To pretirano, blazno sovraštvo proti vsemu, kar je slovanskega, pa je moralo končno vendar-le ugasniti v dunajski operi, ako hočejo, da se ohrani ista na svoji višini. Tako si je na primer omislilo vodstvo dunajske dvorne opere dve ruski operi: „Onegin“ in „Demon“ ter češko opero „Dalibor“, „Prodana nevesta“ in „Poljub“ sta tako že na repertoarju dunajske dvorne opere. Poleg tega pa je angažovalo vodstvo tudi češke pevske moči za svoj oder. Junaški tenor praške češke opere g. Florijanski, je angažovan od aprila naprej kakor naslednik Van Dycka. Razen tega sodeluje že par let basist Heš, ki je tudi Čeh. — Da se krščansko-socijalni list „Deutsches Volksblatt“ jezi na tem in se trese, da postane dunajska opera — slovanska, je pač čisto odveč. Saj bi ravno krščansko socijalni list moral biti toli „krščanski“, da bi pripoznal vsem jednako pravico vsaj na polju — umetnosti. List naj bi raje prelivaval solze, da so v vsem bahati Nemci postali na polju glasbe taki revčki, da ne morejo podati ničesar več novega in da mora vodstvo nemške dunajske opere segati po slovanskih umotvorih. Bahati se in razbijati je jedno, delati pa — drugo.

Obstrukijske dopisnice. Kakor se je svoječasno balet „Excelsior“ izkoriščal za razne obrtne namene, ko je bila poslednja iglica nazivana s pridevkom „Excelsior“, tako se je začelo delati „gšefte“ z imenom „obstrukcija“. No, temu ni čuda, stvar mora imeti tudi svoj humor, za to so začeli prodajati dopisnice z alegoričnimi podobami, kakor slepilo nevednemu ljudstvu seveda, z nemškimi „sprüchlein“ kakor: „Hinweg mit den Sprachenverordnungen!“ — „Einig und stark — deutsch bis ins Mark“.

Morda jim pride na misel še prodajati „obstrukijske klobase“, narejene iz obstrukijskih pujskov, „obstrukijski sir“ iz mleka obstrukijskih krav in ovac itd. itd. Slovanskim trgovcem pa bi svetovali, ako jim ponudijo še kaj „obstrukijskega“ na prodaj, naj si za to nedovoljeno šalo izmislijo pošteno — plačilo.

Kdo zamore biti časniški sotrudnik? Ne samo cesarji in kralji z njihovo interesantno kroniko vladanja in zasebnega življenja, ne samo ministri in diplomatje, ne samo kapitalisti in špekulantje in cela vrsta „viših“ krogov človeške družbe; a tudi ne samo reporterji z njihovo bujno domišljijo in laži-filozofijo, ki sučejo sulico iz aluminija, pomočeno v črni strup hrastove kisline, ampak sotrudnik na časopisih zamore biti tudi vsaki samomorilec, ki se je ustrelil zaradi kake ljubice, vsaki Žid, katerega so zaprli zaradi goljufije, vsaki pretepač, ki je ubil svojega sopretepača v pijanosti ali v jezi; nadalje zamore biti sotrudnik časopisa tudi vsaki delavec, ki štrajka, vsaki policist ki aretuje, vsaki magistratov sluga, ki hodi po figah kake okoličanke, nadalje vsaki pes, ki je „stekel“ in vsaka papiga, ki leti z jednega okna na drugo — s kratka ves aparat človeške uprave in narave je dandanašnji sotrudnik časopisov. Da, rekli bi lahko: časopisi niso zaradi družbe tu, marveč družba je zaradi časopisov, katere sestavlja, pri katerih sodeluje, hoté, ali — nehoté.

Najdena granata. Seveda ne granatno jabolko, ker tako je brez vsake nevarnosti, ako se tudi s kožo pojé. Pač pa granata, kakoršne streljajo v vojski na sovražnike, je bila ona, katero je našel na sredi polja neki kmet blizu Dunaja in jo hotel nesti domov. Granata pa se je razpočila na mestu in odtrgala najditelju desno roko in ga hudo poškodovala na glavi.

Ženski porotniki. Za septembrsko zasedanje v Port Skotu (država Kansas) so bili upisane tri dame v listo porotnikov. To je prvi slučaj, da so se ženske pripustile k pravosodju. Zakon zahteva tam samo to, da je člen pravosodja opravičen za volitev v občinski zastop. Ker imajo omenjene tri dame občinsko volilno pravico, se ni moglo uporekati njihovemu vzprejemu v listo porotnikov. — Z ozirom na žensko emancipacijo bilo bi morda tu umestno pripomniti da v izrednih slučajih — recimo na sodbah o ženskih obtožbah — ne bi bilo tako nerodno, ako sodijo kakor porotniki tudi ženske. To bi bilo naravno tudi v Evropi.

Kraljica-pesnikinja. Rumunska kraljica s pesniškim imenom „Carmen Sylva“ postane te dni častna doktorica bndimpeštanskega vseučilišča. Kra-

ljica je povabila komponista Hubayja na svoj grad Sinaia ter mu je obljubila spisati tekst za novo opero. Taki pisatelji pač lahko pišejo, ki imajo časa in svobode — altro che Slovenci!

Bismark — tožen. Bismarkov nadgozdar Lange stopi z dne 1. oktobra t. l. v pokoj. Lange je služil — dolgo let zvesto in udano svojem „železnemu“ gospodarju, radi tega je tudi zaslužil, da mu le-ta odplača polno pokojnino. Toda Bismark je tudi nasproti svojem zvestemu služabniku pokazal svojo prirojeno manijo, komu kaj — pri krajsati in je „utrgal“ Lange-ju 1500 m. od penzije. Toda Lange noče molčati k temu, ampak uležil je tožbo zoper otea Bismarcka. „Berliner Volkzeitung“ je to hitro razglasila mej svet, da zamorejo častilci — „uzornega“ voditelja vseh Nemcev sveta“ čitati črno na belem, koliko je na tem voditelju „uzornega“.

Žensko truplo so na Reki potegnili predčerašnjem iz morja. Truplo niso mogli spoznati. Ženski je bilo kakih 22 let in je iz delavskega stanu. Še minoli petek da so jo videli posedati na pomolu.

„Jurčič in parket.“

Nekoliko odgovora.

(Zvršetek.)

Drugo vprašanje je, ali sem v večkrat omenjenem nekrologu s tega edino pravega stališča svetovnega slovstva prav sodil o Jurčiču. Menim, da. Gosp. X. mi morda pripozna, da cenimo pisatelja tem višje, da ga imamo za tem večjega duha, čem širje in razsežnejše je njegovo obzorje. Jurčič nam v pretežni meri slika slovenskega kmeta, to sicer na dozdaj nedosežen način, kar pa še poleg tega nahajamo tipov v njegovih povestih, vse je več ali manj zavoženo. Žensk Jurčič, ki se je vedno gibal le v moški družbi, ni poznal, zato so njegove ženske (n. pr. v „Cvetu in sadu“) le marionete, vsaj jaz takšnih žensk še nisem srečal v svojem življenju; takisto neznani so bili Jurčiču norei in aristokrati, zato so njegovi blazniki in njegovi aristokrati gole karikature. Tudi ko bi bil Jurčič hotel opisovati salon, bi se mu ne bilo posrečilo, kakor misli g. X. Noben pisatelj ne more resnično in pravilno opisati razmer, katerih ne pozna, katerih ni s svojimi očmi motril in opazoval. Tudi Jurčič tega ne bi bil mogel kljub vsemu svojemu talentu, ker salona v vsem svojem življenju niti videl ni. Jurčič je poznal samo našega kmeta, tega je vedel lepo slikati; slovensko kmetško življenje — to je bilo vse njegovo obzorje in to je menda dovolj omejeno!

Drugače Kersnik! Kersnik je poznal kmeta, poznal tržana in meščana v vsi njihuni „purgarski“ domišljavosti in prevzetnosti, poznal tudi ženske, saj je imel dovolj prilike gibati se v njihovi družini. Zato je pa tudi v njegovih ženskah nekaj krvi, nekaj resničnosti!

Na vsak način — tega ne more tajiti nihče — je Kersnikovo obzorje razsežnejše, večje nego Jurčičevo in tudi v tehniškem oziru — ki mi je pa postranska, ne kakor meni g. X., glavna stvar — brez obotavljanja prisojam prvenstvo Kersniku, ne Jurčiču!

Tu imate, g. X., še enkrat mojo „confessio generalis“! Kar sem napisal, je moje neomajno prepričanje:

Und regnet's einmal Tinte
Und schneit's mit Streusand drein,
Dann reut mich meine Sünde,
Dann lass ich's ruhig sein!

O ostalih konfuznostih in neslanostih v napadu g. X.—a, ki n. pr. omejenost obzorja prišteva tehničkim nedostatom, ne bom govoril. Ves njegov članek, zlasti tisto udrihanje po novi struji, diši zelo po idejah g. Starine blaženega spomina, še bolj pa po barvilu, s katerim maže neka veleznana estetikastersko-kritikasterska literarna fabrika svoje kričeče plakate za reklamo.

Tudi tisto namežikovanje z internacionalo naj v prihodnje g. X. blagovoli opustiti! Tudi, ko bi bili vsi novostrojari internacionalni socijalisti najbolj rudeče barve, zato smo še vendar lahko dobri Slovenci, morda boljše, nego oni, katerim je za Slovence vse dovolj dobro, vse divno, vse vzneseno pisano, kar drugodi že spi večno spanje za služene pozabe. Tisti časi, ko je naša kritika kri-

tikovala samo papir in tisk, so minuli in slavi vseh naših patentirano „slavnih“ je odklenkalo za vso dolgo večnost.

Nove ideje, novi nazori prodirajo na vseh straneh, v vseh narodih na dan in tudi Slovenci se jih ne ubranimo. Vse zabavljanje, vse blebetanje o kozmopolizmu in raznarodlosti mlajše slovenske generacije ne pomore, nova struja prodre kljub temu!

Kjer vse človeštvo v nekakem nervoznem teku hiti dalje, napreduje, pripravlja pot docela novemu naziranju, tam tudi mi Slovenci, dasi smo majhen, dasi smo neznaten narod, ne smemo zaostati, kajti:

Ein für allemal gilt das wahre Sprüchlein der Alten:
Wer nicht vorwärts geht, der bleibt zurückel

Vladimir Levec.

Najnovejše vesti.

Dunaj 1. Finančni minister je predložil državni proračun za leto 1898.

Atene 1. Ministerska kriza, katere je nastopila nepričakovano pred sprejetjem mirovnih pogodb, imela je povsodi med ljudstvom nepopolni vpliv. Kralj dopne jutri sem, da vsprejme ostavko ministerstva. Na ministerstvo Deljanisovo ne misli tukaj nikdo. Količičsko ministerstvo je pred vsem najmožnejše.

Za slabotne

bolehave valed pomanjkanja krvi na živcih, blede in slabo otroke; izvrstnega okusa in preiskusenega učinka je železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani.

(Dunajska cesta)

priporočeno od mnogih zdravnikov. — Polliterska steklenica velja 1 gld., pet polliterskih steklenic 4 gld. 50 kr.

Trgovinske brojarke in v. v. v.

Baumgasse. Pšenica za jesen 11.88 11.85 Pšenica za spomlad 1898 11.59 do 11.60 Oves za jesen 5.88 5.85. — Rž za jesen 8.66 8.68. Koruza za oktober 1897. 4.35 4.36 Pšenica nova od 78 kil. f. 12.30—12.35 od 79 kilo 12.35 12.40 od 80 kil. f. 12.40—12.45, od 81. kil. f. 12.45 12.50, od 82 kil. f. 12.25 12.30. Temen 6.15 9.— prosa 6.30 6.50

Pšenica: Sredne ponudbe, Prodaja 15000 mt. st., 5 nvč. dražje. Vreme: lepo.

Taga. Nemirani sladkor tor 12.37 do —. Za notranji trgovini: Centrifugal f. 36.— Concasse f. 37, Cetvorni f. 37½, v glavah f. 38.25 —

Barro. Kava Santos good average do okt. 43.20

za januar 43.20

Baumgasse Santos good average za oktober 35.—, za december 35.50 za marec 36.—, za maj 36.—, mirno.

Drugi dnevi, 1. oktobra 1897.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	102.15	102.20
Avstrijska renta v akciji	102.15	102.20
Avstrijska renta v akciji	123.90	123.85
Avstrijska renta v akciji	101.75	101.90
Kreditne akcije	356 —	358.—
London 10 Lat.	119.70	119.70
Napoleoni	9.51½	9.51½
20 mark	11.73	11.73
100 ital. li.	45.12½	45.15

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdo ljubi okusno kavo, hoče
zdrav ostati in si kaj prihraniti.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki ie zajedno URAR, priporoča se toplo p. n. občinstvu za popraviljanje vsakovrstnih ur. Udani Fridrik Colja, vratar hiše št. 8 via Solitario

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.

Državna železnica. (Postaja pri sv. Andreju)
Od dne 1. maja 1897.

ODHOD:
6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.30 „ v Herpelje, Rovinj, Pulj.
4.40 popol. v Herpelje, Divačo, Dunaj Pulj in Rovinj.
7.30 „ v brzovlak v Pulj, Divačo, Beljak na Dunaj
2.15 popol. v Divačo.

DOHOD:
8.05 predp. iz Ljubljane, Divače.
9.45 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelje, Ljubljane, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Rovinja, Ljubljane, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja.
Lokalni vlak ob praznikih:
8.35 popol. iz Divače.